

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
Szef Krajowej Administracji Skarbowej

DAS2.9011.39.2022.6.AAKT

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

**ZGODNIE Z ART. 127 UST. 5 LIT. B ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013,
ART. 7 UST. 3 ORAZ ZAŁĄCZNIKIEM IX ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO
KOMISJI (UE) NR 2015/207**

ZA OKRES OD 1.07.2021 DO 30.06.2022

**PROGRAM OPERACYJNY
RYBACTWO I MORZE
na lata 2014-2020**

(NR KODU CCI 2014PL14MFOP001)

Spis treści

Wykaz skrótów	5
1. Wprowadzenie.....	7
1.1. Wskazanie IA i innych jednostek, które uczestniczyły w przygotowaniu sprawozdania.....	7
1.2. Okres odniesienia (rok obrachunkowy)	7
1.3. Czas realizacji audytu (okres, w trakcie którego wykonano audyt)	7
1.4. Wskazanie programu lub programów operacyjnych objętych sprawozdaniem wraz z ich IZ i IC.....	8
1.5. Opis kroków podjętych w celu przygotowania sprawozdania i sporządzenia opinii audytowej	8
2. Istotne zmiany w systemie lub systemach zarządzania i kontroli	11
2.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich istotnych zmian w systemach zarządzania i kontroli związanych z obowiązkami IZ i IC, w szczególności w odniesieniu do przekazywania funkcji nowym IP oraz potwierdzenie ich zgodności z art. 72, 73 oraz 74 rozporządzenia 1303/2013 na podstawie audytów przeprowadzonych przez IA na mocy art. 127 tego rozporządzenia	11
2.2. Informacja na temat monitorowania desygnowanych instytucji zgodnie z art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia 1303/2013.....	13
2.3. Daty, od których zmiany mają zastosowanie, daty zgłaszania zmian IA, jak również wpływ tych zmian na prace audytowe	14
3. Zmiany strategii audytu	15
3.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich zmian, które wprowadzono do strategii audytu oraz ich uzasadnienie	15
3.2. Różnice między zmianami wprowadzanymi lub proponowanymi na późniejszym etapie, które nie mają wpływu na czynności przeprowadzone podczas okresu referencyjnego a zmianami przeprowadzonymi w trakcie okresu referencyjnego, które mają wpływ na audyt i jego wyniki.....	15
4. Audyty systemu.....	16
4.1. Szczegółowe informacje na temat podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli.....	16
4.2. Opis podstawy przeprowadzonych audytów, w tym odniesienie do stosowanej strategii audytu, ze szczególnym uwzględnieniem metody oceny ryzyka oraz wyników, które doprowadziły do stworzenia planu audytu systemu.....	16
4.3. Opis głównych ustaleń.....	18
4.4. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy	18
4.5. Informacje dotyczące działań następczych w związku z zaleceniami audytu wynikającymi z audytów systemu przeprowadzonych w poprzednich latach obrachunkowych	18

4.6.	Opis niedociągnięć związanych z zarządzaniem instrumentami finansowymi lub innym rodzajem wydatków objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, projekty generujące przychody, uproszczone opcje kosztów), wykrytych podczas audytów systemu oraz opis działań następczych prowadzonych przez IZ w celu uzupełnienia tych braków	19
4.7.	Uzasadnienie poziomu pewności uzyskanego w wyniku audytu systemu (niski/średni/wysoki).....	19
5.	Audyty na próbie operacji.....	20
5.1.	Wskazanie podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty operacji	20
5.2.	Opis stosowanej metody doboru próby oraz informacje, czy dana metoda jest zgodna ze strategią audytu.....	20
5.3.	Parametry stosowane w statystycznym doborze próby	23
5.4.	Potwierdzenie zgodności między wydatkami zadeklarowanymi do KE, a populacją (w EUR).....	24
5.5.	Realizacja próby ujemnej jako odrębnej populacji	25
5.6.	Opis przyczyn stosowania niestatystycznego doboru próby	26
5.7.	Analiza najważniejszych wyników audytu operacji.....	26
5.8.	Wyjaśnienie zastosowanych przez IZ/ IC korekt w roku obrotowym, przed wysłaniem do KE zestawienia wydatków oraz będących wynikiem audytu operacji.....	33
5.9.	Porównanie poziomu błędów z badania i błędów rezydualnego do istotności oraz wyjaśnienie, czy ma to wpływ na opinię audytową	34
5.10.	Informacje o wynikach próby uzupełniającej	34
5.11.	Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy oraz informacje na temat podjętych działań naprawczych, szacowanej wysokości błędów oraz możliwych korekt.....	34
5.12.	Follow-up ustaleń z audytów operacji poczynionych w poprzednich latach, w szczególności ustaleń systemowych	35
5.13.	Wnioski z audytu operacji dotyczące skuteczności systemu zarządzania i kontroli	35
6.	Audyt zestawienia wydatków	36
6.1.	Wskazanie podmiotów, które przeprowadziły audyt zestawienia wydatków	36
6.2.	Opis podejścia kontrolnego	36
6.3.	Wskazanie wniosków wyciągniętych z audytu w odniesieniu do kompletności, rzetelności i prawdziwości zestawienia wydatków, w tym wskazanie korekt finansowych, które wprowadzono i ujęto w zestawieniu wydatków w następstwie wyników audytów systemu lub audytów operacji	39
6.4.	Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy	42
7.	Działania nadzorcze IA	43
8.	Inne informacje (jeśli dotyczy)	43

8.1.	W stosownych przypadkach informacje na temat zgłoszonych nadużyć finansowych i podejrzeń nadużyć finansowych w kontekście audytów przeprowadzonych przez IA (w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy i związanych z operacjami, w odniesieniu, do których IA przeprowadziła audyt), wraz z podjętymi środkami.....	43
8.2.	W stosownych przypadkach późniejsze wydarzenia, które miały miejsce po złożeniu zestawienia wydatków do IA i przed przekazaniem KE rocznego sprawozdania z kontroli na mocy art. 127 ust. 5 lit. b rozporządzenia 1303/2013 i zostały uwzględnione podczas ustanawiania poziomu pewności i sporządzania opinii przez IA.....	43
9.	Ogólny poziom pewności	44
9.1.	Wskazanie ogólnego poziomu pewności w odniesieniu do właściwego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli	44
9.2.	Ocena wprowadzonych działań naprawczych i zapobiegawczych.....	45
10.	Załączniki do rocznego sprawozdania z kontroli	46
10.1.	Wyniki audytu systemu.....	46
10.2.	Wyniki audytu operacji	46
10.3.	Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu	46

Wykaz skrótów

1. ACL	Aplikacja Audit Command Language
2. DAS	Departament Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów
3. DR	Departament Rybołówstwa w MRiRW
4. EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
5. ETO	Europejski Trybunał Obrachunkowy
6. IA	Instytucja Audytowa
7. IAS	Izba Administracji Skarbowej
8. IC	Instytucja Certyfikująca
9. ICE	Komórka organizacyjna IAS właściwa do audytu środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA
10. IP	Instytucja Pośrednicząca
11. IZ	Instytucja Zarządzająca
12. KAS	Krajowa Administracja Skarbowa
13. KE	Komisja Europejska
14. KO	Kryterium oceny
15. KWK	Kluczowy wymóg kontrolny
16. LEADER	Aplikacja systemu teleinformatycznego obsługująca PORiM
17. MRiRW	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
18. MF	Ministerstwo Finansów
19. MI	Ministerstwo Infrastruktury
20. NLB	Najbardziej prawdopodobna wartość błędu
21. OFiP	Opis Funkcji i Procedur
22. PORiM	Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020
23. PZP	Ustawa Prawo zamówień publicznych
24. REACT-EU	Wsparcie na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy

25. RPK	Roczny plan kontroli
26. RSK	Roczne sprawozdanie z kontroli, o którym mowa w art. 127 ust. 5 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013
27. RZW	Roczne zestawienie wydatków
28. SFC2014	System elektronicznej wymiany danych o funduszach unijnych pomiędzy KE i państwami członkowskimi
29. SZiK	System zarządzania i kontroli
30. UE	Unia Europejska

1. Wprowadzenie

1.1. Wskazanie IA i innych jednostek, które uczestniczyły w przygotowaniu sprawozdania

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego¹, funkcję IA sprawuje Szef KAS, działający na podstawie ustawy o KAS².

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o KAS, Szefa KAS powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Funkcję Szefa KAS pełni Sekretarz Stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Szef KAS wykonuje swoje zadania za pośrednictwem DAS oraz 16 IAS.

RSK zostało opracowane przez DAS w oparciu o Wytyczną KE do RSK i opinii³ oraz zgodnie ze wzorem określonym w załączniku IX do rozporządzenia 2015/207⁴.

1.2. Okres odniesienia (rok obrachunkowy)

Sprawozdanie dotyczy roku obrachunkowego obejmującego okres od 1.07.2021 do 30.06.2022 – w zakresie wydatków, które zostały certyfikowane przez IC do KE w okresie do 31.07.2022.

1.3. Czas realizacji audytu (okres, w trakcie którego wykonano audyt)

W odniesieniu do badanego roku obrachunkowego IA prowadzi audyt:

- zgodności z prawem i prawidłowości wydatków, o których zwrot wystąpiono do KE w odniesieniu do roku obrachunkowego (i ujętych w zestawieniu wydatków) w okresie od stycznia 2022 do lutego 2023,
- funkcjonowania SZiK w ramach audytu systemu w okresie od kwietnia do października 2022 (I etap audytu systemu) oraz w okresie od października 2022 do lutego 2023 (II etap audytu systemu),

¹ Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2140).

² Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 poz. 813, ze. zm.).

³ Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące rocznego sprawozdania z kontroli i opinii audytowej, które mają składać instytucje audytowe, oraz sposobu postępowania z błędami wykrytymi przez instytucje audytowe do celów ustalania i zgłaszania wiarygodnych łącznych poziomów błędu rezydualnego (EGESIF_15-0002-04 final z 19.12.2018)

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”

- zestawienia wydatków za rok obrachunkowy od 1.07.2021 do 30.06.2022 w ramach audytu systemu, w okresie od listopada 2022 do lutego 2023 (II etap audytu systemu).

Ponadto, IA weryfikuje deklarację zarządczą w ramach audytu systemu w okresie od listopada 2022 do lutego 2023 (II etap audytu systemu).

1.4. Wskazanie programu lub programów operacyjnych objętych sprawozdaniem wraz z ich IZ i IC

Sprawozdanie dotyczy Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020, nr kodu CCI 2014PL14MFOP001.

Struktura wdrażania PORiM przedstawia się następująco:

- IZ – Minister właściwy do spraw rybołówstwa – Departament Rybołówstwa (MRiRW),
- IC – Departament Instytucji Płatniczej w MF,
- IP – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) oraz 16 samorządów województw.

PORiM finansowany jest z EFMR.

1.5. Opis kroków podjętych w celu przygotowania sprawozdania i sporządzenia opinii audytowej

Przed sporządzeniem RSK i opinii, IA:

- analizuje zmiany w systemie zarządzania i kontroli:
 - czy w SZiK wystąpiły istotne zmiany,
 - kiedy zmiany weszły w życie,
 - kiedy IA została poinformowana o tych zmianach,
 - jaki wpływ miały zmiany w SZiK na zakres prac IA,
 - czy system, po zmianach, nadal spełnia wymogi desygnacji (zgodnie z art. 124 ust. 5 rozporządzenia 1303/2013⁵);
- uwzględnia zmiany w strategii audytu i w stosownych przypadkach sporządza odpowiedni opis wraz z wyjaśnieniem przyczyn zmian;
- analizuje dokumenty sporządzone w ramach audytu systemu, w tym audytu zestawienia wydatków:
 - potwierdza, że program audytu systemu został w całości zrealizowany,

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) 1083/2006

- weryfikuje, czy wszystkie dokumenty robocze przewidziane w programie audytu systemu zostały sporządzone,
- sprawdza, czy wszystkie ustalenia opisane w dokumentach roboczych są poparte odpowiednimi dowodami,
- weryfikuje czy z dokumentów roboczych jasno wynika, jakie ustalenia/sformułowane rekomendacje zostały stwierdzone,
- identyfikuje, czy jednostka audytowana odniosła się do ustaleń stwierdzonych w trakcie audytu,
- przygotowuje informacje dotyczące: podstawy realizacji audytu, odniesienia do strategii audytu, metodologii oceny ryzyka, wyników analizy ryzyka,
- przygotowuje opis ustaleń z audytu systemu, w tym ewentualnie stwierdzonych ustaleń systemowych,
- przygotowuje opis wyników oceny stanu wdrożenia rekomendacji wydanych przez IA w poprzednich RSK (w zakresie audytu systemu),
- ocenia SZiK zgodnie z Wytyczną KE do oceny SZiK⁶;
- analizuje dokumenty z audytu zestawienia wydatków (II etap audytu systemu):
 - sprawdza, czy zakres badania w odniesieniu do zestawienia wydatków został w całości zrealizowany,
 - sprawdza, czy zostały zgromadzone wszystkie dokumenty robocze,
 - weryfikuje, czy dokumenty robocze są kompletnie wypełnione,
 - potwierdza, że wszystkie ustalenia opisane w dokumentach roboczych są poparte odpowiednimi dowodami,
 - przygotowuje wnioski w odniesieniu do kompletności, dokładności i prawdziwości rachunków, w tym wskazania korekt finansowych zawartych w księgach rachunkowych w następstwie wyników audytów systemu lub audytu operacji;
- analizuje dokumenty z audytu operacji:
 - sprawdza czy program audytu operacji został w całości zrealizowany (w szczególności czy badaniu poddano wszystkie pozycje z prób dodatnich oraz próby ujemnej),
 - sprawdza czy zostały zgromadzone wszystkie dokumenty robocze oraz protokoły, podsumowania ustaleń, stanowisko instytucji/ beneficjenta,
 - weryfikuje czy dokumenty robocze są kompletnie wypełnione,

⁶ Wytyczne dla Komisji i państw członkowskich dotyczące wspólnej metodyki oceny systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich (EGESIF 14 0010 final z 18.12.2014)

- potwierdza, że wszystkie ustalenia opisane w dokumentach roboczych są poparte odpowiednimi dowodami (załączniki do protokołów/podsumowań),
- analizuje przyczyny błędów oraz ID błędów zgodnie z załącznikiem 5 do wytycznych KE do RSK i opinii,
- przygotowuje informacje dotyczące: opisu metodologii wyboru próby z odniesieniem do strategii audytu, wyników analizy ryzyka, parametrów wyboru próby, uzgodnień wyboru próby (zarówno dodatniej jak i ujemnej), odrębności populacji próby ujemnej, analizy najważniejszych wyników audytu operacji,
- sporządza opis wyników oceny stanu wdrożenia rekomendacji wydanych przez IA w poprzednich RSK (w zakresie audytu operacji);
- szacuje błędy z audytu operacji:
 - przeprowadza ponowną analizę zidentyfikowanych błędów finansowych,
 - klasyfikuje stwierdzone błędy,
 - szacuje wartość błędów;
- analizuje informacje o podejrzeniach nadużyć/ oszustw;
- ocenia stopień wdrożenia zaleceń z lat ubiegłych (w tym procedury kontradyktoryjnej i działań następczych);
- analizuje uwagi zgłoszone do RSK przez KE, ETO;
- bada deklarację zarządczą wydaną przez IZ.

IA po zrealizowaniu swojego badania dokonuje porównania wyników audytu z deklaracją zarządczą IZ. Podczas oceny deklaracji zarządczej, IA analizuje również sporządzone przez IZ roczne podsumowanie końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli w celu ustalenia, czy deklaracja zarządcza odzwierciedla ustalenia w nim zawarte.

2. Istotne zmiany w systemie lub systemach zarządzania i kontroli

2.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich istotnych zmian w systemach zarządzania i kontroli związanych z obowiązkami IZ i IC, w szczególności w odniesieniu do przekazywania funkcji nowym IP oraz potwierdzenie ich zgodności z art. 72, 73 oraz 74 rozporządzenia 1303/2013 na podstawie audytów przeprowadzonych przez IA na mocy art. 127 tego rozporządzenia

Pismem z 9 grudnia 2022 r. znak: RYB.fmk.510.91.2022, MRiRW poinformowało o zmianach w systemach:

a) W roku obrachunkowym 2021/2022

W dniu 1 lipca 2021 r. ogłoszono zarządzenie nr 31 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie KM PORiM, które zastąpiło zarządzenie nr 24 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie powołania KM PORiM. Następnie 7 lipca 2021 r. zostało podpisane zarządzenie nr 34 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego MRiRW. W wyniku zmiany regulaminu organizacyjnego Ministerstwa 27 lipca 2021 r. został zatwierdzony wewnętrzny regulamin organizacyjny DR. Dnia 11 lutego 2022 r. w dzienniku urzędowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłoszono zarządzenie nr 2 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego MRiRW, które zastąpiło dotychczasowe zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu Ministerstwa. W wyniku wejścia w życie powyższego zarządzenia Ministra, w resorcie rolnictwa zostały zaktualizowane wewnętrzne regulaminy organizacyjne komórek wchodzących w struktury Ministerstwa, w tym m.in. wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Pomocy Technicznej zatwierdzony 15 lutego 2022 r., wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Kontroli i Audytu zatwierdzony 14 marca 2022 r. wraz z aneksem z 26 kwietnia 2022 r., wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Prawnego zatwierdzony 11 lutego 2022 r., wewnętrzny regulamin organizacyjny Biura Finansowego zatwierdzony 14 lutego 2022 r., wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Budżetu zatwierdzony 15 lutego 2022 r. oraz wewnętrzny regulamin organizacyjny DR zatwierdzony pierwotnie 11 lutego 2022 r., który został zmieniony regulaminem zatwierdzonym 18 lutego 2022 r. W wyniku wejścia w życie wewnętrznego regulaminu organizacyjnego DR z 11 lutego 2022 r. doszło do połączenia Wydziału Kontroli i Nadzoru oraz Wydziału Kontroli Rybołówstwa Morskiego w jeden Wydział Kontroli, który miał realizować zadania kontrolne zarówno wynikające z roli IZ, jak również zadania Ministra wynikające z uczestnictwa we Wspólnej Polityce Rybołówstwa i rozwoju rybołówstwa morskiego. Następnie 18 lutego 2022 r. doszło do zmiany wewnętrznego regulaminu organizacyjnego DR, w ramach którego doszło do połączenia Wydziału Kontroli i Nadzoru oraz Wydziału Finansów i Monitorowania w jeden Wydział Finansów, Monitorowania i Kontroli, który realizuje obecnie zadania z zakresu kontroli, finansów, monitoringu i sprawozdawczości w ramach PORiM na lata 2014-2020. Następnie 1 marca

2022 r. został zatwierdzony aneks do wewnętrznego regulaminu organizacyjnego DR, który wprowadził zmiany redakcyjne w regulaminie wewnętrznym DR z 18 lutego 2022 r. Dodatkowo 30 czerwca 2022 r. został zatwierdzony nowy wewnętrzny regulamin organizacyjny DR, w ramach którego w strukturze organizacyjnej Departamentu został wydzielony dodatkowy Wydział Rybołówstwa Dalekomorskiego i Spraw Międzynarodowych oraz samodzielne stanowisko do spraw rybołówstwa morskiego. Powyższe wprowadzone zmiany, o charakterze organizacyjnym, nie miały istotnego wpływu na funkcjonowanie IZ.

W tym okresie IZ rozpoczęła pracę nad przeprowadzeniem przeglądu procedur zawartych w OFiP oraz IW obowiązujących dla PORiM na lata 2014-2020, niemniej jednak ze względu na pojawiające się zmiany organizacyjne w MRiRW i tym samym w DR, wstrzymano się z aktualizacją ww. dokumentów do czasu zakończenia prac związanych z zmianami organizacyjno-kadrowymi w resorcie rolnictwa i ustanowienia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego DR, które nastąpiło 30 czerwca 2022 r.

b) Od początku roku obrachunkowego 2022/2023 do 30.11.2022 r.

Dnia 26 lipca 2022 r. zostało opublikowane zarządzenie nr 32 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a następnie 4 listopada 2022 r. zostało opublikowane kolejne zarządzenie nr 44 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia regulaminu organizacyjnego MRiRW. Wejście w życie obydwu powyższych zarządzeń, nie miało istotnego wpływu na funkcjonujący SZiK ustanowiony dla PORiM na lata 2014-2020. Nie było również wymagane dostosowanie wewnętrznych regulaminów organizacyjnych komórek zaangażowanych we wdrażanie PORiM na lata 2014-2020 w zakresie realizacji zadań programowych. 28 września 2022 r. zatwierdzony został wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Kontroli i Audytu, 14 października 2022 r. zatwierdzono wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Prawnego oraz 21 października 2022 r. zatwierdzono wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Budżetu, a zmiany wprowadzone w ww. komórkach organizacyjnych nie były związane z zadaniami realizowanymi na rzecz PORiM.

8 kwietnia 2022 r. w dzienniku urzędowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostało opublikowane zarządzenie nr 12 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 7 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Zespołu do spraw samooceny ryzyka nadużyć finansowych, które wprowadziło zmiany w zarządzeniu nr 3 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw samooceny ryzyka nadużyć finansowych. Wprowadzona zmiana była podyktowana koniecznością zastąpienia konkretnych nazw komórek organizacyjnych resortu rolnictwa, nazwami bardziej ogólnymi, wskazującymi za co dana komórka jest odpowiedzialna. Zastosowanie takiego podejścia w przyszłości, w przypadku zmiany nazw komórek organizacyjnych wynikających ze zmiany regulaminu organizacyjnego Ministerstwa, nie będzie powodować konieczności zmiany zarządzenia w sprawie Zespołu do spraw samooceny ryzyka nadużyć finansowych. We wskazanym powyżej okresie zmieniło się zarządzenia nr 31 Ministra Rolnictwa i Rozwoju

Wsi z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie KM PORiM. W zarządzeniu nr 43 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 27 października 2022 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie KM PORiM zostały doprecyzowane kwestie refundacji kosztów związane z uczestnictwem w posiedzeniach Komitetu, w przypadku braku możliwości ich pokrycia ze środków finansowych PORiM.

W tym okresie IZ podjęła działania mające na celu zaktualizowanie dokumentów programowych tj. OFiP oraz IW ustanowionych dla PORiM na lata 2014-2020. Wyżej wymienione dokumenty zostały przekazane do uzgodnień wewnątrz resortowych oraz IC.

c) Od 1.12. 2022 r. do zakończenia roku obrachunkowego 2022/2023

W tym okresie IZ planuje zakończyć aktualizację OFiP oraz IW dla PORiM. Instytucja Zarządzająca poinformowała, że nie są planowane zmiany w SZiK w odniesieniu do IP.

IA przeanalizowała opisane zmiany w ramach audytu SZiK w celu potwierdzenia zgodności z zapisami art. 72, 73 i 74 rozporządzenia 1303/2013.

Wprowadzone zmiany nie miały wpływu na prawidłowe funkcjonowanie SZiK PORiM w badanym roku obrachunkowym.

IA potwierdza, na podstawie czynności w ramach audytu wykonanych w odniesieniu do zmian, że zmieniony SZiK jest zgodny z zapisami art. 72, 73 i 74 rozporządzenia 1303/2013.

Zmiany w Instytucji Audytowej

Z dniem 12.05.2022 na stanowisko Szefa KAS powołany został pan Bartosz Zbaraszczuk, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów.

2.2. Informacja na temat monitorowania desygnowanych instytucji zgodnie z art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia 1303/2013

Pismem z 9 grudnia 2022 r. nr RYB.fmk.510.91.2022 MRiRW poinformował, że:

w roku obrachunkowym 2021/2022:

Dnia 16 czerwca 2021 r. odbyło się posiedzenie Komitetu do spraw desygnacji. Przedmiotem obrad było uchwalenie Regulaminu pracy Komitetu ds. desygnacji, który został jednogłośnie przyjęty. Ponadto w trakcie posiedzenia nie stwierdzono niespełnienia kryteriów desygnacji przez organy desygnowane. Jednakże ze względu na brak wyników kontroli i audytów prowadzonych przez ETO, KE oraz IA członkowie komitetu podjęli decyzję o ponownym zbadaniu prawidłowego spełnienia przez instytucje desygnowane kryteriów desygnacji wskazanych w załączniku XIII rozporządzenia 1303/2013 po zakończeniu wymienionych kontroli. Po posiedzeniu Komitetu (16 czerwca 2021 r.) sekretariat komitetu 28 lipca 2021 r. przekazał elektronicznie wszystkim członkom Komitetu protokół z posiedzenia wraz z załącznikami. Termin kolejnego posiedzenia Komitetu został zaplanowany na I półrocze 2022 r. po zakończeniu trwających kontroli zewnętrznych w ramach PORiM na lata 2014-2020. W wyniku przeciągającej się kontroli KE, a co za tym braku przedstawienia ostatecznych wyników kontroli, posiedzenie Komitetu nie odbyło się w zaplanowanym terminie.

Od początku roku obrachunkowego 2022/2023 do 30.11.2022 r.:

W związku z późnym otrzymaniem wstępnych wyników kontroli KE, które miało miejsce 25 kwietnia 2022 r. oraz prowadzoną procedurą kontradyktoryjną, która zakończyła się otrzymaniem 25 listopada 2022 r. ostatecznego wystąpienia pokontrolnego z kontroli przeprowadzonej przez KE (w wersji anglojęzycznej), do 30 listopada 2022 r. nie podejmowano działań związanych ze zwołaniem posiedzenia Komitetu ds. desygnacji.

Od 1.12.2022 r. do zakończenia roku obrachunkowego 2022/2023:

Termin kolejnego posiedzenia Komitetu ds. desygnacji zostanie zaplanowany, po otrzymaniu od KE ostatecznego wystąpienia pokontrolnego (w wersji polskojęzycznej) oraz po zakończeniu przez IA wszystkich trwających audytów operacji tak, aby możliwe było przedstawienie członkom Komitetu ds. desygnacji wszystkich wyników przeprowadzonych kontroli zewnętrznych. Ponadto zasadnym wydaje się, aby posiedzenie Komitetu zostało przeprowadzone po przekazaniu przez IA opinii audytowej oraz sprawozdania z kontroli, o którym mowa w art. 127 ust. 5 lit. a i b rozporządzenia 1303/2013, wskazujących czy wprowadzone systemy kontroli w ramach PORiM na lata 2014-2020 funkcjonują prawidłowo.

W odniesieniu do żadnej z instytucji w SZiK, którym minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi udzielił desygnacji, nie zaistniały sytuacje wskazane w art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia 1303/2013.

**2.3. Daty, od których zmiany mają zastosowanie, daty zgłaszania zmian IA,
jak również wpływ tych zmian na prace audytowe**

Pismem z 9 grudnia 2022 r. nr RYB.fmk.510.91.2022 MRiRW poinformowało, że w SZiK PORiM w okresie od 1 lipca 2021 r. do 30 listopada 2022 r. nastąpiły zmiany wskazane w pkt. 2.1.

Wprowadzone zmiany dotyczące roku obrachunkowego od 1.07.2022 do 30.06.2023 nie miały wpływu na funkcjonowanie SZiK w badanym roku obrachunkowym. IA przeanalizuje opisane zmiany w ramach kolejnego audytu SZiK i oceni wpływ wprowadzonych zmian na SZiK w celu potwierdzenia zgodności z zapisami art. 72 i 73 i 74 rozporządzenia 1303/2013.

3. Zmiany strategii audytu

3.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich zmian, które wprowadzono do strategii audytu oraz ich uzasadnienie

Strategia audytu dla PORiM została zatwierdzona w czerwcu 2016 (wersja 1).

Od wydania RSK dla roku obrachunkowego 2020/2021 dokonano jednej zmiany strategii audytu (wersja 10 z 26.07.2022).

W okresie, którego sprawozdanie dotyczy, IA wykonywała zadania zgodnie z zatwierdzoną strategią audytu z sierpnia 2021 (wersja 9) oraz z 26.07.2022 (wersja 10).

W lipcu 2022 do strategii (wersja 10) wprowadzono następujące zmiany:

- zmieniono opis stosowanej metody oceny ryzyka, co podyktowane było zaawansowaniem realizacji programu,
- uzupełniono wskazanie audytów systemu ukierunkowanych na określone obszary tematyczne o wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013, przygotowanie do zamknięcia perspektywy finansowej 2014-2020 oraz realizację i monitorowanie rocznych planów kontroli,
- zaktualizowano orientacyjny harmonogram planowanych na bieżący rok obrachunkowy i dwa kolejne lata obrachunkowe zadań audytowych w odniesieniu do audytów systemu,
- zaktualizowano informacje odnośnie do zasobów przewidywanych do alokowania w odniesieniu do bieżącego roku obrachunkowego i dwóch kolejnych lat obrachunkowych z uwzględnieniem nowych zadań IA,
- zaktualizowano informację o obowiązującym regulaminie organizacyjnym DAS,
- dostosowano zapisy do zmian ustawy o KAS.

3.2. Różnice między zmianami wprowadzanymi lub proponowanymi na późniejszym etapie, które nie mają wpływu na czynności przeprowadzone podczas okresu referencyjnego a zmianami przeprowadzonymi w trakcie okresu referencyjnego, które mają wpływ na audyt i jego wyniki

Do strategii audytu dla PORiM nie wprowadzono innych zmian, niż wskazano w pkt. 3.1.

Wprowadzone zmiany miały wpływ na audyt (i jego wyniki) przeprowadzony dla badanego roku obrachunkowego, nie wpłynęły natomiast na ciągłość działania i zasoby IA. Procedury działania IA nie uległy zmianie w istotny sposób.

4. Audyty systemu

4.1. Szczegółowe informacje na temat podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli

Zgodnie ze strategią audytu, audyt systemu wykonał DAS oraz 16 IAS.

Nadzór nad przeprowadzeniem audytu sprawował DAS wykonujący w tym zakresie zadania Szefa KAS.

4.2. Opis podstawy przeprowadzonych audytów, w tym odniesienie do stosowanej strategii audytu, ze szczególnym uwzględnieniem metody oceny ryzyka oraz wyników, które doprowadziły do stworzenia planu audytu systemu

Audyt SZiK PORiM został przeprowadzony zgodnie ze strategią audytu PORiM wersja 9 z sierpnia 2021 oraz wersja 10 z 26 lipca 2022.

Dokonując oceny SZiK IA wzięła pod uwagę Wytyczną KE do oceny SZiK, art. 30 ust. 2 rozporządzenia 480/2014 oraz uwagi KE.

Zakresem audytu SZiK objęto:

- Etap I:
 - badanie osi REACT-EU:
 - KWK 1: odpowiednia rozdzielność funkcji oraz należyte systemy zgłaszania i monitorowania, w przypadkach gdy odpowiedzialna instytucja powierza wykonywanie zadań innemu podmiotowi,
 - KWK 2: odpowiedni wybór operacji,
 - KWK 3: odpowiednie informacje dla beneficjentów,
 - KWK 4: odpowiednie kontrole zarządcze;
 - audyty tematyczne:
 - wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013:
 - KWK 4: odpowiednie kontrole zarządcze;
 - przygotowanie do zamknięcia perspektywy finansowej 2014-2020:
 - KWK 1: odpowiednia rozdzielność funkcji oraz należyte systemy zgłaszania i monitorowania, w przypadkach gdy odpowiedzialna instytucja powierza wykonywanie zadań innemu podmiotowi,

- KWK 5: skuteczny system gwarantujący przechowywanie wszystkich dokumentów dotyczących wydatków i audytów w celu zapewnienia właściwej ścieżki audytu;
 - realizacja i monitorowanie RPK:
 - KWK 4: odpowiednie kontrole zarządcze;
 - Follow-up rekomendacji sformułowanych w poprzednich audytach systemu zarządzania i kontroli;
- KWK 6;
- Etap II:
 - KWK 8 i 13;
 - Audyt RZW.

Wyniki oceny zostały ujęte:

- Etap I: w Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2021/2022 znak: DAS2.9011.13.2022.6.AAKT z 17.10.2022,
- KWK 6: w odrębnym sprawozdaniu;
- ETAP II: w ostatecznym RSK.

Zgodnie z oceną ryzyka opisaną w strategii audytu PORiM, audyt prowadzony był w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie programu:

- IZ:
 - badanie osi REACT-EU – obszar nie podlegał badaniu
 - audyty tematyczne:
 - wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013 – obszar nie podlegał badaniu
 - przygotowanie do zamknięcia perspektywy finansowej 2014-2020,
 - realizacja i monitorowanie RPK;
 - follow-up;
- IP – samorząd województwa:
 - Follow-up

Powyższe instytucje, obszary i KWK wybrane zostały do badania z zastosowaniem Narzędzia do typowania instytucji i obszarów do badania.

Szczegółowy zakres badania poszczególnych KO, w tym testy mechanizmów kontrolnych zostały wskazane w załącznikach 5, 5a, 5b i 5c do Sprawozdania z audytu systemu zarządzania

i kontroli PORiM na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2021/2022 znak DAS2.9011.13.2022.6.AAKT z 17.10.2022 oraz w załączniku 7.

Opis podstawy przeprowadzenia audytu SZiK ma zastosowanie do całego PORiM.

4.3. Opis głównych ustaleń

Szczegółowe wyniki oceny wynikające z I etapu audytu systemu zostały ujęte w Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli Programu operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2021/2022, znak DAS2.9011.13.2022.6.AAKT z 17.10.2022, przekazany 18.10.2022 do KE za pośrednictwem SFC2014.

Wyniki oceny KWK 6 zostały zawarte w Sprawozdaniu z audytu bezpieczeństwa systemu informatycznego LIDER wspomagającego wdrażanie Programu Operacyjnego Rybacko i Morze 2014-2020 znak: DAS10.9011.40.2022.3.GUXC z 3.02.2023 r. przekazany do KE za pośrednictwem SFC2014.

W wyniku przeprowadzonych czynności:

- żaden KWK nie został oceniony w kategorii 4, ani 3,
- następujące KWK zostały ocenione w kategorii 2:
 - IZ: KWK 4 (z uwagi na niewdrożenie rekomendacji wydanej w wyniku poprzedniego audytu systemu)
 - IP Samorządy Województw: KWK 3 (z uwagi na niewdrożenie rekomendacji wydanych w wyniku poprzedniego audytu systemu).

Rezultaty audytu SZiK zostały ujęte w załączniku 1.

4.4. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy

Ustalenia stwierdzone w I etapie audytu SZiK PORiM nie mają charakteru systemowego, nie rzutują na prawidłowość wydatków zadeklarowanych do KE.

4.5. Informacje dotyczące działań następczych w związku z zaleceniami audytu wynikającymi z audytów systemu przeprowadzonych w poprzednich latach obrachunkowych

IA przeprowadziła follow-up rekomendacji wynikających z poprzednich audytów SZiK.

Ustalono, że nie zostały wdrożone trzy rekomendacje:

- dotycząca KWK 4 oceniona w kategorii 2, dotycząca IZ – rekomendacja 7 opisana w Sprawozdaniu z audytu systemu PORiM znak DAS2.9011.25.2019.11.AAKT z grudnia 2019 r.
- dotycząca KWK 3 oceniona w kategorii 2, dotycząca IP – rekomendacja 15 opisana w Sprawozdaniu z audytu systemu PORiM znak DAS2.9011.25.2019.AAKT z grudnia 2019 r.

- dotycząca KWK 4 oceniona w kategorii 1, dotycząca IP – rekomendacja 6 opisana w Sprawozdaniu z audytu systemu PORiM znak DAS2.9011.2.2020.5.AAKT z listopada 2020 r.

Pozostałe rekomendacje wydane w poprzednich latach obrotowych w ramach audytu SZiK PORiM zostały wdrożone/zamknięte.

Rezultaty audytu follow-up opisano w załączniku 6.

4.6. Opis niedociągnięć związanych z zarządzaniem instrumentami finansowymi lub innym rodzajem wydatków objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, projekty generujące przychody, uproszczone opcje kosztów), wykrytych podczas audytów systemu oraz opis działań następczych prowadzonych przez IZ w celu uzupełnienia tych braków

W ramach PORiM 2014-2020 IF nie zostały wdrożone.

IA nie stwierdziła niedociągnięć związanych z zarządzaniem IF lub innym rodzajem wydatków objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, projekty generujące przychody, uproszczone opcje kosztów).

IA dokonała analizy zgodności z art. 41 rozporządzenia 1303/2013 w zakresie zaliczek w odniesieniu do IF oraz z art. 131 ust. 4 w zakresie zaliczek z tytułu pomocy państwa.

Instytucja Audytowa potwierdza zgodność z art. 41 oraz art. 131 ust. 4 rozporządzenia 1303/2013.

4.7. Uzasadnienie poziomu pewności uzyskanego w wyniku audytu systemu (niski/średni/wysoki)

Po zakończeniu czynności w ramach audytu, IA dokonała oceny KWK objętych badaniem.

Powyzsza ocena przełożyła się na średni poziom pewności uzyskany w wyniku I etapu audytu SZiK, który można przypisać SZiK PORiM w kontekście możliwości zagwarantowania zgodności z prawem i prawidłowości wydatków.

5. Audyty na próbie operacji

5.1. Wskazanie podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty operacji

Audyt operacji wykonało co do zasady 16 ICE IAS.

Nadzór nad przeprowadzeniem audytu sprawował DAS wykonujący w tym zakresie zadania Szefa KAS.

5.2. Opis stosowanej metody doboru próby oraz informacje, czy dana metoda jest zgodna ze strategią audytu

Do wyboru próby IA stosuje wytyczne KE do wyboru próby⁷. Szczegóły dotyczące próbkowania zostały opisane w Procedurze IA „Audyt europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI), Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (EFPNP) oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS)” w części Procedura wyboru próby.

Zgodnie ze strategią audytu dla PORiM, operacje do badania (projekty) zostały wybrane w oparciu o metodę statystycznego losowego doboru próby (Monetary Unit Sampling) – podejście standardowe (standard approach).

Projekty o wartości ujemnej (kwoty skorygowane) stanowią odrębną populację i są poddawane odrębnemu audytowi. Zatem populację operacji dodatnich stanowią wnioski dodatnie pogrupowane na projekty.

Wybór próby w ramach populacji stanowiącej wydatki zadeklarowane do KE w okresie od 1.07.2021 do 31.07.2022 został przeprowadzony dwukrotnie: w I i III kwartale 2022.

Wydatki certyfikowane do KE od 1.07.2021 do 31.12.2021

Przed przystąpieniem do wyboru próby w ramach PORiM pozyskano dane finansowe dotyczące wydatków zaksięgowanych w roku finansowym 2021/2022, które zostały certyfikowane przez IC do KE od 1.07.2021 do 31.12.2021.

Otrzymane dane finansowe zostały uzgodnione z kwotą wydatków certyfikowanych przez IC do KE w tym okresie.

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów, które zostały objęte wnioskami IZ do IC i IC do KE oraz prognozowane wydatki do certyfikacji w okresie od 1.01.2022 do 31.07.2022.

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/ wniosków o płatność beneficjentów.

W wyniku analizy populacji ustalono:

⁷ Wytyczne dotyczące metod doboru próby dla instytucji audytowych okresy programowania 2007–2013 i 2014–2020 (EGESIF 16-0014-01 z 20.01.2017)

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 288 226 957,56 PLN/ 62 793 495,97 EUR;
- liczbę projektów: 963;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów (pogrupowane): 1143 wnioski o płatność wraz z korektami.

Jednocześnie ustalono, że prognozowana kwota wydatków (wartość populacji), która ma zostać certyfikowana do KE w okresie od 1.01.2022 do 31.07.2022, w ramach roku obrachunkowego od 1.07.2021 do 30.06.2022 określona została na kwotę 236 343 513,80 PLN (w około 963 projektach w ramach około 963 wniosków o płatność PORiM).

W stosunku do utworzonej populacji zastosowano metodę wyboru próby MUS – podejście standardowe z wykorzystaniem oprogramowania ACL, w oparciu o następujące założenia:

- poziom ufności: 70% (podejście bilateralne);
- populacja (wraz z prognozą): 524 570 471,36 PLN;
- oczekiwany poziom błędu: 1,46 % (7 658 728,88 PLN);
- odchylenie standardowe: 0,0190;
- próg istotności: 2% (10 491 409,43 PLN);
- element populacji: projekt.

W oparciu o wyżej wymienione parametry (przy wykorzystaniu formularza w arkuszu Excel) obliczono minimalną liczebność próby, która wynosi 30 projektów. Podstawą do wyboru próby wydatków były projekty (element wyboru próby), dla których w okresie od dnia 1.07.2021 do dnia 31.12.2021 certyfikowano wydatki do KE.

Biorąc pod uwagę proporcję wydatków (projektów dodatnich) certyfikowanych do KE w okresie od 1.07.2021 do 31.12.2021 do całkowitej planowanej wartości populacji ustalono, iż liczebność próby dla I etapu wyniesie 17 projektów.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL 13.01.2022 została wybrana próba wynosząca 17 projektów (17 pogrupowanych wniosków o płatność, 20 wniosków o płatność wraz z korektami) o wartości 26 537 465,02 PLN/ 5 773 950,13 EUR (co stanowi 9,21% PLN/ 9,20% EUR⁸ populacji wydatków certyfikowanych).

Wydatki certyfikowane do KE od 1.01.2022 do 31.07.2022

Przed przystąpieniem do wyboru próby w ramach PORiM pozyskano dane finansowe dotyczące wydatków zaksięgowanych w roku obrachunkowym 2021/2022, które zostały certyfikowane przez IC do KE od 1.01.2022 do 31.07.2022.

Otrzymane dane finansowe zostały uzgodnione z kwotą wydatków certyfikowanych przez IC do KE w tym okresie.

⁸ Różnica wynika z przeliczeń kwot PLN na EUR

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów, które zostały objęte wnioskami IZ do IC i IC do KE oraz prognozowane wydatki do certyfikacji w okresie od 1.01.2022 do 31.07.2022.

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów.

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 319 137 521,98 PLN/68 105 342,18 EUR
- liczbę projektów: 1 558;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów (pogrupowane): 1594.

W stosunku do utworzonej populacji zastosowano metodę wyboru próby MUS – podejście standardowe z wykorzystaniem oprogramowania ACL, w oparciu o następujące założenia:

- poziom ufności: 70% (podejście unilateralne);
- populacja (wraz z prognozą): 607 364 479,54 PLN/130 898 838,15 EUR;
- oczekiwany poziom błędu: 1,46% (8 867 521,40 PLN);
- odchylenie standardowe: 0,0284;
- próg istotności: 2% (12 147 289,59 PLN);
- element populacji: projekt.

Biorąc pod uwagę proporcję wydatków (projektów dodatnich) certyfikowanych do KE w okresie od 1.01.2022 do 31.07.2022 do całkowitej wartości populacji ustalono, iż liczebność próby dla II etapu wyniesie 14 projektów.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL 19.08.2022 została wybrana próba wynosząca 17 projektów (22 wnioski o płatność) o wartości 33 075 915,82 PLN/7 054 074,89 EUR (co stanowi 10,36% PLN/10,36% EUR populacji wydatków certyfikowanych w ramach EFMR).

Po uzgodnieniu danych za cały okres objęty badaniem, tj. rok obrachunkowy 2021/2022 (dla wydatków zadeklarowanych do KE w okresie od 1.07.2021 do 30.06.2022 i certyfikowanych przez IC do KE do 31.07.2022) ustalono, że:

- wartość populacji – projekty dodatnie (wydatki kwalifikowane ogółem zadeklarowane do KE w okresie od 1.07.2021 do 30.06.2022 i certyfikowane przez IC do KE do 31.07.2022): 607 364 479,54 PLN/130 898 838,15 EUR,
- liczebność populacji: 2 521 projektów.

Podsumowanie doboru próby (dla wydatków zadeklarowanych do KE w okresie od 1.07.2021 do 30.06.2022 i certyfikowanych przez IC do KE do 31.07.2022) przedstawia się następująco:

- całkowita liczebność próby: 34 projekty (42 wnioski o płatność z korektami),

- całkowita wartość próby: 59 613 380,84 PLN/ 12 828 025,02 EUR,
- procent wydatków wybranych do audytu: 9,81% PLN / 9,82% EUR⁹.

W trakcie czynności zastosowano „próbę w próbie” określoną w art. 28 ust. 9 rozporządzenia 480/2014 w odniesieniu do następujących projektów:

- DPT-6526-DPT00034/20 (pozycja 1 i 2, próba 1),
- DWR-6522.1.1-OR1100002/20 (pozycja 3, próba 2).

IA do wyboru „próby w próbie” zastosowała te same parametry doboru próby, które wykorzystano przy wyborze operacji do badania.

We wszystkich projektach, w odniesieniu do których wybrana została „próba w próbie”, błędy finansowe nie wystąpiły.

Obliczenia dotyczące wyboru próby, szczegółowe informacje dotyczące parametrów zastosowanych do wyboru „próby w próbie” i logi z ACL stanowią załącznik 3, zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji (operacje dodatnie i operacje ujemne) stanowi załącznik 4, oszacowanie błędu w odniesieniu do programu stanowi załącznik 5, a w przypadku wykrycia błędu w próbie w próbie, oszacowanie błędu w odniesieniu do projektu stanowi załącznik 5a.

W populacji objętej audytem w roku obrachunkowym 2021/2022 znajdowały się wydatki poniesione w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom pandemii COVID19 (tzw. REACT-EU, CRII i CRII+). IA na potrzeby losowania próby do audytu operacji nie wyodrębniła subpopulacji tych wydatków. W przypadku wystąpienia ww. wydatków w wylosowanej próbie, IA obejmowała je badaniem pod kątem specyficznych dla nich ryzyk i dokumentowała tę weryfikację oraz kwotę wydatków poddanych badaniu.

5.3. Parametry stosowane w statystycznym doborze próby

Przy wyborze próby z wydatków certyfikowanych w badanym roku obrachunkowym, zastosowano następujące parametry:

- poziom ufności: I etap wyboru 70% (podejście bilateralne), II etap wyboru 70% (podejście bilateralne);
- próg istotności – 2% wartości populacji;
- oczekiwany poziom błędu – I, II próba 1,46% wartości populacji;
- odchylenie standardowe (I próba):
 - odchylenie standardowe: 0,0190,
- odchylenie standardowe (II próba):
 - odchylenie standardowe: 0,0284.

⁹ Różnica wynika z przeliczeń kwot PLN na EUR

Minimalna liczba elementów do wybrania przy założeniu powyższych paramentów wyniosła 30 projektów. Faktyczna liczba wybranych projektów w próbie wyniosła 34 projekty.

Szczegółowe informacje dotyczące parametrów zastosowanych w statystycznym doborze próby zostały przedstawione w rozdziale 5.2.

5.4. Potwierdzenie zgodności między wydatkami zadeklarowanymi do KE, a populacją (w EUR)

IA przed wyborem próby do audytu operacji dokonała sprawdzenia zgodności między łącznymi wydatkami w EUR zadeklarowanymi KE w odniesieniu do roku obrachunkowego 2021/2022 oraz populacją, z której pobrano próbę losową. Potwierdzono zgodność w powyższym zakresie.

Stwierdzenie zgodności pozycji obejmuje także ujemne jednostki próby.

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie populacji operacji dodatnich i populacji operacji ujemnych z wydatkami zadeklarowanymi do KE w roku finansowym 2021/2022:

Wydatki zadeklarowane do KE	Wartość populacji – operacje dodatnie (z uwzględnieniem wartości dla PT REACT)	Wartość populacji – operacje ujemne (wartość bezwzględna)	Saldo wydatków wynikające z populacji (wartość populacji operacji dodatnich (skorygowana o wartość populacji operacji ujemnych)	Różnica pomiędzy wydatkami zadeklarowanymi do KE a saldem wydatków z populacji	Wyjaśnienie różnicy
			[b-c]	[a-d]	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
606 997 994,39 PLN	607 364 479,54 PLN	366 485,15 PLN	606 997 994,39 PLN	0,00	ND
130 815 215,04 EUR	130 898 838,15 EUR	83 623,11 EUR	130 815 215,04 EUR	0,00	ND

Ponadto, IA w ramach II etapu audytu systemu dokonała weryfikacji kursu walut, na podstawie którego IC dokonała przeliczenia wydatków z PLN na EUR.

5.5. Realizacja próby ujemnej jako odrębnej populacji

IA w ramach audytu operacji zbadała próbę operacji o wartości ujemnej w celu potwierdzenia, czy skorygowane wydatki odpowiadają decyzjom podjętym przez właściwe instytucje oraz KE.

Ujemne jednostki próby zostały potraktowane jako odrębna populacja, zgodnie z art. 28 ust. 7 rozporządzenia 480/2014.

W tym celu, niezależnie od zastosowanej metody próbkowania z populacji elementów dodatnich, IA dokonała wyboru próby z populacji poświadczonych do KE elementów (projektów/wniosków o płatność pogrupowanych w projekty) o wartości ujemnej. Wybór próby dokonany był jednokrotnie z populacji wszystkich elementów (projektów) ujemnych poświadczonych w całym roku objętym audytem operacji.

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujemne ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów (wartość wydatków kwalifikowanych ogółem tj. wkład UE, wkład krajowy publiczny i prywatny), które objęte zostały wnioskami IZ do IC i IC do KE. Zatem populację operacji ujemnych stanowią wnioski ujemne pogrupowane na projekty.

Po uzgodnieniu danych ustalono, że:

- wartość populacji ujemnej (wydatki certyfikowane) wynosi: (366 485,15) PLN/ (83 623,11) EUR;
- liczebność populacji wynosi: 14 projektów.

Wybór próby dokonany został metodą niestatystyczną z zastosowaniem prostego doboru losowego, co oznacza, że każdy element populacji miał jednakową szansę trafienia do próby.

Liczebność próby uzależniona była wyłącznie od liczebności elementów (projektów) składających się na badaną populację:

Liczebność populacji	Minimalna liczebność próby
1-9	Wszystkie elementy (9)
10-50	10
51-500	20
501-1000	25
1001-2000	30
2001 i więcej	40

W oparciu o wyżej wymienione parametry (przy wykorzystaniu formularza w arkuszu Excel) obliczono minimalną liczebność próby, która wynosiła 10 projektów.

Podstawą do wyboru próby wydatków były projekty (element wyboru próby), dla których w okresie od 1.07.2021 do dnia 31.07.2022 zadeklarowano wydatki do KE.

W wyniku losowania z wykorzystaniem oprogramowania ACL (losowanie po rekordach) 19.08.2022 została wybrana próba wynosząca 10 projektów o łącznej wartości: (355 764,88) PLN/(81 147,46) EUR, co stanowi 97,07% PLN/97,04% EUR wartości populacji.

Obliczenia dotyczące wyboru próby i logi z ACL stanowią załącznik 3, zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji (próba ujemna) za rok obrachunkowy 2021/2022 stanowi załącznik 4.

5.6. Opis przyczyn stosowania niestatystycznego doboru próby

Nie dotyczy. Zgodnie ze strategią audytu, wybór próby dokonany był przy zastosowaniu metody statystycznego losowego doboru próby (Monetary Unit Sampling) – podejście standardowe (standard approach).

5.7. Analiza najważniejszych wyników audytu operacji

W wyniku audytu operacji błędy finansowe zostały stwierdzone w 2 projektach (5 pogrupowanych wnioskach o płatność, 5 wnioskach o płatność z korektami) na 34 projekty objęte próbą (42 wnioski o płatność z korektami). Stwierdzone wydatki niekwalifikowalne wynikają z następujących typów naruszeń:

- projekt nie jest kwalifikowalny (ID 6.1),
- wydatki spoza obszaru kwalifikowalności (ID 8.4).

Analiza jakościowa ustaleń:

Numer ustalenia	Rodzaje naruszeń	Przyczyny
1	6.1	Stwierdzone ustalenie wynikało z niewłaściwej interpretacji/stosowania obowiązujących przepisów prawa oraz/lub właściwych wytycznych/zaleceń. Stwierdzone ustalenie mogło wynikać z luk/ błędów w ustanowionym systemie zarządzania i kontroli, na gruncie obowiązujących przepisów/ wytycznych.
2	8.4	Stwierdzone ustalenie wynika z niewłaściwej interpretacji/stosowania obowiązujących przepisów prawa oraz/lub właściwych wytycznych/zaleceń. Stwierdzone ustalenie nie wynika z luk/błędów w ustanowionym systemie zarządzania i kontroli, na gruncie obowiązujących przepisów/wytycznych, a indywidualny charakter nie powoduje ryzyka wystąpienia błędów systemowych.

Stwierdzone błędy nie miały wpływu na realizację programu audytu oraz innych obszarów objętych badaniem w trakcie audytu operacji.

W wyniku audytu operacji zostały stwierdzone błędy finansowe w następujących projektach wybranych do próby:

USTALENIA:

Projekt nr OR11-6520.10-OR1100299/18 tytuł „Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej”, pozycja 17 załącznika 4 (zestawienie projektów wybranych do próby).

Ustalenie 1	<p>W wyniku przeprowadzonego badania projektu ustalono, że:</p> <p>Projekt jest niekwalifikowalny z uwagi na fakt, że rozstrzygnięcie ARIMR przyznające dofinansowanie, wydane po pierwotnej odmowie przyznania dofinansowania i po ponownej analizie wniosku, zostało wydane poza prawem, tj. w trybie który nie przewiduje ustawa o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.</p> <p>Uwzględniając opisany powyżej stan faktyczny i prawny zadeklarowane w badanym wniosku o płatność nr OR11-6520.10-OR1100299/18 wydatki na łączną kwotę 43 500,00 PLN stanowią wydatki niekwalifikowalne w projekcie.</p> <p>Ogółem wydatki niekwalifikowalne we wniosku o płatność nr OR11-6520.10-OR1100299/18 wynoszą 43 500,00 PLN, tj. 9 523,18 EUR, w tym dofinansowanie ze środków UE 21 750, 00 PLN, tj. 4 761,59 EUR, wg kursu EUR 4,5678</p> <p>Typ ustalenia (ID): 6.1 – projekt nie jest kwalifikowalny.</p> <p>W związku ustaleniem dokonany przez IA, IZ podjęła działania dodatkowe działania sprawdzające opisane w pkt 5.11 sprawozdania. IZ nie dokonała innych ustaleń finansowych w kwocie.</p> <p>IA dokonała sprawdzenia działań podjętych przez IZ.</p>
Stanowisko IA	<p>W związku z wykazaniem w RZW (w dodatku 8 do RZW) kwoty 43 500,00 PLN/9 523,18 EUR, IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych.</p>

Projekt nr OR16-6520.13-OR1600001/20 tytuł „Zastąpienie produkcji wyrobów z dorsza bałtyckiego nowymi produktami z innych gatunków ryb w zakładach przetwórstwa rybnego w związku z wprowadzeniem rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1248 dotyczącego zakazu połowu dorsza na Morzu Bałtyckim od 22 lipca 2019 r.”, pozycja 30 załącznika 4 (zestawienie projektów wybranych do próby).

Ustalenie 2	<p>W wyniku przeprowadzonego badania projektu ustalono, że:</p> <p>Zgodnie z § 6 Umowy o dofinansowanie nr 000033-6520.13-OR1600001/20 zawartej w dniu 13.08.2020 r. Beneficjenci zobowiązali się do spełniania wymagań określonych w programie, rozporządzeniu</p>
-------------	---

	<p>nr 508/2014, rozporządzeniu nr 1303/2013, rozporządzeniu nr 1380/2013, ustawie o EFMR i rozporządzeniu w sprawie Priorytetu 1 oraz zapewnienia, w trakcie realizacji operacji oraz przez 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej, trwałości operacji, o której mowa w art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013, w tym nieprzenoszenia prawa własności rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji oraz niezmienniania sposobu ich wykorzystania.</p> <p>W trakcie realizacji Projektu Beneficjenci dokonali zbycia zakupionych w ramach Projektu surowców (ryb), tym samym nastąpiło przeniesienie prawa własności rzeczy nabytych i zmiana sposobu ich wykorzystania.</p> <p>Uwzględniając opisany powyżej stan faktyczny i prawny zadeklarowane w badanym wniosku o płatność nr OR16-6520.13-OR1600001/20 wydatki na łączną kwotę 1 570 286,73 PLN stanowią wydatki niekwalifikowalne w projekcie.</p> <p>Ogółem wydatki niekwalifikowalne we wniosku o płatność nr OR16-6520.13-OR1600001/20 wynoszą 1 570 286,73 PLN, tj. 334 880,20 EUR, w tym dofinansowanie ze środków UE 1 570 286,73 PLN, tj. 334 880,19 EUR, wg kursu EUR 4,6891</p> <p>Typ ustalenia (ID): 8.4 – wydatki spoza obszaru kwalifikowalności.</p>
Stanowisko IA	W związku z wykazaniem w RZW (w dodatku 8 do RZW) 1 570 286,73 PLN, tj. 334 880,20 EUR, IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych.

W odniesieniu do pozostałych pozycji wykazanych w załączniku 4 nie stwierdzono nieprawidłowości finansowych.

Na ww. próbie Instytucja Audytowa potwierdziła również, że płatności na rzecz beneficjentów dokonane zostały zgodnie z art. 132 rozporządzenia 1303/2013 oraz wnioski o dofinansowanie rozpatrzone zostały w terminie wynikającym z art. 13 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego za wyjątkiem przypadków opisanych poniżej:

Ustalenie 3	W trakcie audytu ustalono, iż w odniesieniu do poniższych projektów/wniosków o płatność:					
L.p.	Nr wniosku o płatność	Nr poz. załącznika nr 4 do sprawozdania	Data złożenia wniosku o płatność	Data dokonania płatności	Liczba dni od złożenia wniosku do wypłaty	
1	00049-6521.3.1-OR1500018/	26	12.11.2021 r.	15.02.2022 r.	95	

	19					
	wkład publiczny nie został wypłacony Beneficjentowi zgodnie z art. 132 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 r. oraz art. 27 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.), tj. 90 dni od dnia złożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność.					
	L.p.	Nr projektu	Nr poz. załącznika nr 4 do sprawozdania			
	1	OR11-6520.11-OR1100002/20	24			
	2	OR11-6521.3.1-OR1100031/19	25			
	nie rozpatrzono wniosku o dofinansowanie w terminie wynikającym z art. 13 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. 2015 poz. 1358 wraz ze zm.) zgodnie z którym, rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.					
Kategoria oceny:	1 - System funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne lub potrzebne są tylko niewielkie usprawnienia.					
Rekomendacja	<p>IZ zobowiązana jest podjąć działania zmierzające do zapewnienia wypłat w terminach określonych w art. 132 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.</p> <p>IZ/IP zobowiązana jest podjąć działania zmierzające do rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie w terminie wynikającym z art. 13 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. 2015 poz. 1358 wraz ze zm.) zgodnie, z którym, rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie IP zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, określając nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.</p>					
Odpowiedź	ARiMR, jako IP na bieżąco monitoruje stopień i tempo wdrażania					

audytowanego:	<p>poszczególnych działań, wykorzystanie limitów finansowych, terminowość weryfikacji wniosków, dokonywanie płatności oraz gromadzi i przechowuje dane rzeczowo – finansowe dotyczące priorytetów 1-3, 5-6.</p> <p>Zdarzające się przypadki niedotrzymania terminów rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie, czy też o płatność mają złożoną genezę. Powodem takiego stanu rzeczy jest m.in.: zła jakość dokumentacji składanej do ARiMR (tj. wypełnionych wniosków i dostarczanych do nich załączników), braki kadrowe, panująca w ostatnim czasie pandemia, skumulowanie naborów wniosków, ich liczba oraz ilość złożonych do ARiMR wniosków.</p> <p>Zdarzające się przypadki niedotrzymania terminów rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie, czy też o płatność mają złożoną genezę. Powodem takiego stanu rzeczy jest m.in.: zła jakość dokumentacji składanej do ARiMR (tj. wypełnionych wniosków i dostarczanych do nich załączników), braki kadrowe, panująca w ostatnim czasie pandemia, skumulowanie naborów wniosków, ich liczba oraz ilość złożonych do ARiMR wniosków.</p> <p>Mając na uwadze spoczywający na ARiMR obowiązek dotrzymywania terminów obsługi spraw, w ARiMR od 2020 r. zintensyfikowano działania mające na celu poprawę efektywności wdrażania PO RYBY 2014-2020, w szczególności w aspekcie terminowości kontraktacji i wypłaty środków. W 2022 r., w wyniku „Czynności doradczej Departamentu Audytu i Kontroli pn. Analiza efektywności i realizacji procesów przyznawania i wypłaty środków w ramach PO „Rybnictwo i Morze” 2014-2020” od lipca 2022 r. zracjonalizowano sposób prowadzonych dotychczas cyklicznych monitoringów terminowości i tempa weryfikacji wniosków złożonych w ramach PO RYBY 2014-2020 na nowy, „systemowy” monitoring terminowości obsługi wniosków o dofinansowanie, wniosków o płatność oraz wniosków o aneks.</p> <p>W DWR ARiMR raz w tygodniu generowany jest raport dotyczący terminów rozpatrywania WoD/WoP/WoA. Następnie, informacje zawarte w raporcie poddawane są analizie pod kątem tempa weryfikacji poszczególnych spraw.</p> <p>Natomiast, w ramach nadzoru merytorycznego DWR ARiMR wizytuje rokrocznie co najmniej trzy Oddziały Regionalne. Typowanie tych jednostek do wizytacji odbywa się w głównej mierze w oparciu o terminowość rozpatrywania spraw w poszczególnych jednostkach organizacyjnych.</p>
---------------	--

	<p>W przypadku zidentyfikowania sytuacji, w których terminy nie były dochowane, dany OR otrzymuje zalecenia do wykonania w tym zakresie, a sprawozdanie roczne ze wszystkich wizytacji przekazywane jest Kierownictwu ARiMR.</p> <p>Niemniej, biorąc pod uwagę przedstawione stanowisko instytucji audytowej w odniesieniu do trzech zidentyfikowanych przypadków nieterminowego rozpatrzenia spraw, ARiMR zintensyfikuje prowadzone działania naprawcze w tym obszarze oraz zobowiąże kierownictwo Oddziałów Regionalnych do konieczności dochowywania obowiązujących terminów rozpatrywania wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność.</p> <p>Ponadto należy wskazać, że terminowość rozpatrywania poszczególnych etapów spraw jest również weryfikowana przez instytucję zarządzającą w ramach kontroli systemowych prowadzonych w instytucjach pośredniczących. W przypadku stwierdzenia w toku kontroli nieterminowego rozpatrzenia spraw, każdorazowo są wydawane zalecenia o podjęcie działań mających na celu usprawnienie procesu obsługi spraw prowadzonych przez poszczególne instytucje. Dodatkowo kierownik podmiotu kontrolowanego jest zobowiązany do poinformowania instytucji zarządzającej o sposobie i terminie wdrożenia działań naprawczych.</p>
Stanowisko IA	<p>IA przyjmuje wyjaśnienia IZ.</p> <p>Realizacja obowiązków wynikających z art. 132 ust. 1 rozporządzenia (UE) 1303/2013 oraz art. 27 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. będzie weryfikowana w trakcie audytów operacji i systemu.</p>

Na ww. próbie IA potwierdziła również, że został spełniony warunek wynikający z art. 10 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (...) za wyjątkiem przypadków opisanych poniżej:

Ustalenie 4	W trakcie audytu ustalono, iż w odniesieniu do poniższych projektów:			
L.p.	Nr wniosku o płatność	Nr poz. załącznika nr 4 do sprawozdania		
1	OR13-6521.3.1-OR1500018/19	26		
2	OR13-6521.5-OR1300034/18	27		

	<p>wnioskodawca składając wniosek o dofinansowanie nie oświadczył, że spełnił warunek wynikający z art. 10 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (...), a IP - w trakcie oceny tego wniosku, który dotyczył wsparcia na mocy rozdziału II tytułu V tego rozporządzenia, nie zweryfikowała, czy podmiot składający wniosek nie dopuścił się któregokolwiek z przestępstw określonych w art. 3 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE.</p>
Kategoria oceny:	<p>1 - System funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne lub potrzebne są tylko niewielkie usprawnienia.</p>
Rekomendacja:	<p>IZ/IP podczas weryfikacji wniosków o dofinansowanie zobowiązana jest podjąć działania zmierzające do zweryfikowania wszystkich wymagań stawianych wnioskodawcy, w tym również wynikających z art. 10 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (...). IP zobowiązana jest do zweryfikowania czy wnioskodawca nie popełnił przestępstw określonych w art. 3 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE¹⁰, w przypadku gdy badany wniosek dotyczy wsparcia na mocy rozdziału II, tytułu V Rozporządzenia 508/2014.</p>
Odpowiedź audytowanego:	<p>W związku z faktem, że instytucja audytowa w trakcie przeprowadzonego audytu operacji PO RYBY 2014-2020, zwróciła uwagę na konieczność weryfikacji oświadczeń beneficjentów składanych w związku z art. 10 rozporządzenia nr 508/2014 w zakresie warunku wymienionego w ust. 1 lit. d, tj. czy dany podmiot popełnił którekolwiek z przestępstw określonych w art. 3 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19.11.2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne, w przypadku gdy składany wniosek dotyczy wsparcia na mocy rozdziału II, tytułu V ww. rozporządzenia, w pierwszej kolejności należy wskazać, że w obu zidentyfikowanych przez instytucję audytową przypadkach wnioskodawcy dostarczyli brakujące informacje z Ministerstwa Sprawiedliwości o niefigurowaniu w Kartotece Podmiotów Zbiorowych Krajowego Rejestru Sądowego (załączniki 2 i 3). Ponadto, informuję, że ARiMR podjęła działania zmierzające do uzgodnienia z Biurem Informacyjnym Krajowego Rejestru Karnego warunków technicznych, umożliwiających ARiMR dokonanie należytej weryfikacji podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy. Dodatkowo z dnia 21.12.2022 r. DWR ARiMR wystąpił do Dyrektora BI KRK z prośbą m.in. o</p>

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne

	<p>przekazanie informacji, czy w:</p> <p>1) Kartotece podmiotów zbiorowych przetwarzane są dane jakiegokolwiek podmiotu zbiorowego widniejące w przekazywanym przez ARiMR wykazie w związku z popełnieniem przestępstwa przeciwko środowisku (w rozumieniu: rozdziału XXII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm);</p> <p>2) Kartotece karnej przetwarzane są dane osób fizycznych, które zostały skazane w związku z popełnieniem przestępstw przeciwko środowisku (w rozumieniu: rozdziału XXII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.) – jeśli tak, to o wskazanie liczby tych osób fizycznych.</p> <p>Następnie, na podstawie uzyskanych z BI KRK informacji, ARiMR w dniu 29.12.2022 r. przygotowała i przesłała do IZ propozycję rozwiązań proceduralnych związanych z regulacją weryfikacji wnioskodawców /beneficjentów w zakresie warunku wymienionego w art. 10 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 508/2014, z prośbą o ich akceptację lub zgłoszenie ewentualnych uwag. W chwili obecnej procedowane jest wprowadzenie propozycji ARiMR.</p>
<p>Stanowisko IA</p>	<p>IA przyjmuje wyjaśnienia.</p> <p>Zaleca się podjęcie działań w celu wdrożenia rekomendacji w zadeklarowanym terminie, tj. do końca I kwartału 2023 r.</p> <p>Stan wdrożenia rekomendacji będzie przedmiotem audytu follow-up.</p>

Rezultaty audytu operacji zostały ujęte w załączniku 2.

5.8. Wyjaśnienie zastosowanych przez IZ/ IC korekt w roku obrotowym, przed wysłaniem do KE zestawienia wydatków oraz będących wynikiem audytu operacji

Wydatki niekwalifikowalne stwierdzone w wyniku audytu operacji w łącznej wysokości 1 613 786,73 PLN/ 344 403,37 EUR zostały wykazane w dodatku 8 do RZW.

Dodatkowo IC w RZW za rok 2021/2022 wycofała wydatki niekwalifikowalne, wynikające z ustalenia audytu operacji na próbie ujemnej w kwocie 18 767,31 PLN/4 370,18 EUR (ustalenie nr 5).

Ponadto, w trakcie audytu operacji ustalono, że nie wystąpiły przypadki, gdy IZ przed dokonaniem wyboru próby przez IA zidentyfikowała ustalenia i podjęła niezbędne działania, a nieprawidłowe kwoty wydatków zostały skorygowane w zestawieniu wydatków.

5.9. Porównanie poziomu błędów z badania i błędów rezydualnego do istotności oraz wyjaśnienie, czy ma to wpływ na opinię audytową

W wyniku audytu operacji stwierdzono wydatki niekwalifikowalne na kwotę 1 613 786,73 PLN/ 344 403,37 EUR.

W celu sporządzenia opinii audytowej i sprawozdania z kontroli, o których mowa w art. 127 ust. 5 lit. a) rozporządzenia 1303/2013, na podstawie wyników audytów operacji IA obliczyła łączny wskaźnik błędów, który jest sumą oczekiwanych błędów losowych oraz, w stosownych przypadkach, błędów systemowych i nieskorygowanych błędów będących anomalią, w przeliczeniu na populację.

Rezultaty audytu operacji znajdują się w załączniku 2, a obliczenia dotyczące poziomu błędów stanowią załącznik 5.

Informacje nt. poziomu błędów przedstawia poniższa tabela.

	PLN	EUR
NLB	1,30%	1,29%
NLB wartość finansowa	7 908 127,49	1 687 721,31
Błąd w całej populacji	43 500,00	9 523,18
Błąd całkowity wartość finansowa	7 951 627,49	1 697 244,49
Błąd całkowity	1,31%	1,30%
Błąd finansowy całkowity po uwzględnieniu działań naprawczych (błąd rezydualny):	6 318 991,43	1 348 453,36
Procentowy wskaźnik błędów rezydualnego:	1,04%	1,03%

5.10. Informacje o wynikach próby uzupełniającej

W odniesieniu do roku obrachunkowego 2021/2022 nie wybrano próby uzupełniającej.

5.11. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy oraz informacje na temat podjętych działań naprawczych, szacowanej wysokości błędów oraz możliwych korekt

Błąd finansowy stwierdzony w ramach audytu operacji i opisany w ustaleniu nr 1 (pkt. 5.7 sprawozdania), w ocenie IA wynikał z nieprawidłowego przyznania dofinansowania po pierwotnej odmowie, tj. w trybie którego nie przewiduje ustawa o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Niekwalifikowalne wydatki wynikające z przyznania dofinansowania po pierwotnej odmowie i po ponownej analizie wniosku, wydane poza prawem tj. w trybie, którego nie przewiduje

ustawa o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego mogą wystąpić również w innych projektach/działaniach niż objęte audytem operacji.

W związku z powyższym, w celu zidentyfikowania wszystkich wydatków, w których może wystąpić ww. błąd, IZ przeprowadziła analizę wydatków zadeklarowanych w badanym roku obrachunkowym do KE. Wydatki, w których mógł wystąpić ww. błąd zostały przez IZ ponownie zweryfikowane. Na tej podstawie IZ nie stwierdziła wydatków niekwalifikowalnych.

IA zweryfikowała działania naprawcze wprowadzone przez IZ. W tym celu IA przeanalizowała czy IZ uwzględniła w populacji wszystkie wydatki, w których mógł wystąpić błąd tego samego gatunku/kategorii/rodzaju tj. uchybienia związanego z przyznaniem dofinansowania po pierwotnej odmowie i po ponownej analizie wniosku wskutek złożenia prośby przez wnioskodawcę. Następnie z populacji wydatków wybrano próbę 31 wniosków o płatność i zweryfikowano prawidłowość.

W trakcie weryfikacji nie stwierdzono ustaleń.

Powyższe działania pozwoliły na ustalenie błędu we wszystkich potencjalnych operacjach, których może on dotyczyć, i określenia jego wpływu na populację wydatków zadeklarowaną do KE w roku obrachunkowym 2021/2022.

Wartość błędu stwierdzona przez IA (ustalenie 1 i 2) w ramach audytu operacji wyniosła 1 613 786,73 PLN/ 344 403,37 EUR.

IA dokonała weryfikacji prac wykonanych przez IZ i z uwagi na możliwość ustalenia wpływu błędu na populację, błąd wskazany w ustaleniu nr 1 został dodany, jako kwota bezwzględna do kwoty błędu przy obliczaniu ŁPB.

5.12. Follow-up ustaleń z audytów operacji poczynionych w poprzednich latach, w szczególności ustaleń systemowych

Na podstawie przeprowadzonego audytu follow-up stwierdzono, że nie wszystkie rekomendacje wydane w poprzednich latach zostały wdrożone, co przedstawione zostało w załączniku 6.

5.13. Wnioski z audytu operacji dotyczące skuteczności systemu zarządzania i kontroli

W wyniku audytu operacji IA stwierdziła błędy finansowe na kwotę 1 613 786,73 PLN/ 344 403,37 EUR.

Za rok obrachunkowy 2021/2022 łączny poziom błędu wynosi 1,31% PLN/ 1,30% EUR.

Łączny poziom błędu rezydualnego wynosi 1,04% PLN/ 1,03% EUR.

W związku z powyższym, SZiK ustanowiony dla PORiM funkcjonował skutecznie, tak by dostarczyć racjonalne zapewnienie, że wydatki zadeklarowane w okresie od 1.07.2021

do 30.06.2022 oraz certyfikowane przez IC do KE w okresie do 31.07.2022 są poprawne, i tym samym dają racjonalne zapewnienie, że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe.

6. Audyt zestawienia wydatków

6.1. Wskazanie podmiotów, które przeprowadziły audyt zestawienia wydatków

Audyt zestawienia wydatków został przeprowadzony przez DAS oraz ICE IAS w Warszawie.

6.2. Opis podejścia kontrolnego

Zgodnie z art. 29 rozporządzenia 480/2014 audyty zestawienia wydatków są przeprowadzane przez IA w odniesieniu do każdego roku obrachunkowego.

Celem audytu zestawienia wydatków jest potwierdzenie, że wszystkie elementy wymagane przez art. 137 rozporządzenia 1303/2013 są kompletne, rzetelne, prawidłowo ujęte w zestawieniu wydatków i opierają się na zapisach księgowych prowadzonych przez IC.

Audyt zestawienia wydatków jest elementem audytu SZiK.

W ramach II etapu audytu SZiK zbadane zostanie KWK 8 (dla funkcji IZ) i KWK 13 (dla funkcji IC), w zakresie określonym w załączniku 7.

Czynności w ramach audytu przeprowadzone zostały w IZ oraz IC tj. w instytucjach, które zgodnie z OFiP programu operacyjnego są odpowiedzialne za sporządzanie:

- zestawienia wydatków, prowadzenie ewidencji księgowej wydatków, kwot odzyskanych i do odzyskania;
- rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli oraz deklaracji zarządczej.

Zgodnie z art. 31 ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, rozliczenie wydatków poniesionych w ramach realizowanych operacji programu operacyjnego stanowiące podstawę wniosku o płatność okresową, o którym mowa w art. 135 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, oraz zestawienia wydatków, o których mowa w art. 137 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, instytucja zarządzająca przekazuje instytucji certyfikującej w celu ich przedłożenia Komisji Europejskiej.

IZ przekazuje projekty deklaracji zarządczej i rocznego podsumowania, o których mowa w art. 63 ust. 5 lit. a i b rozporządzenia 2018/1046¹¹. Ostateczne wersje ww. dokumentów

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) 1296/2013, (UE) 1301/2013, (UE) 1303/2013, (UE) 1304/2013, (UE) 1309/2013, (UE) 1316/2013, (UE) 223/2014 i (UE) 283/2014 oraz decyzję 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) 966/2012

przekazywane są do IA w terminie do 31 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczą te dokumenty.

Projekty ww. dokumentów za rok obrachunkowy 2021/2022 wpłynęły do IA 11.01.2023 (pismo znak: IP1.9010.22.2.2022.2023.KRX), natomiast wersje ostateczne 14.02.2023 (pismo znak: IP1.9010.22.2022/2023.KRX).

Kwoty wskazane w dodatku nr 8 prezentuje poniższa tabela:

Fundusz	Wydatki kwalifikowane ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych KE (kolumna A RZW)	Wydatki kwalifikowalne zadeklarowane zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 (kolumna C RZW)	Różnica
EFMR	EUR	EUR	EUR
	130 815 215,03	130 331 592,69	483 622,34

W trakcie audytu IA sprawdzać będzie, czy procedury zapewniają, że:

- łączna kwota wydatków kwalifikowalnych ujęta w systemie księgowym IC jest zgodna z wydatkami zawartymi we wnioskach o płatność okresową przekazanymi do KE w roku obrachunkowym (po dokonaniu korekt błędów pisarskich/podwójnych wpisów);
- odjęte zostaną wszystkie nieprawidłowe kwoty wynikające z kontroli zarządczych i audytów (IA, KE, ETO);
- kwoty odzyskane/wycofane, kwoty do odzyskania, kwoty nieściągalne zostaną odpowiednio uwzględnione w zestawieniu wydatków;
- zestawienie wydatków zostanie terminowo przekazane do IZ, IA – celem oceny oraz do KE.

Na wybranej do audytu operacji próbie („dodatniej”) IA weryfikuje czy:

- łączna kwota wydatków kwalifikowalnych zgodnie z art 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 zgadza się z wydatkami (i odpowiadającym im wkładem publicznym) zawartymi we wnioskach o płatność złożonych do KE;
- wszystkie nieprawidłowe kwoty wykryte w ramach operacji objętych próbą zostały wyłączone z zestawienia wydatków.

Na wybranej do audytu operacji próbie („ujemnej”) IA potwierdza czy:

- wszystkie nieprawidłowe kwoty zostały wyłączone z rachunków/zestawienia wydatków;
- wymagane korekty finansowe były odpowiednio odzwierciedlone w księgach rachunkowych danego roku obrachunkowego.

Jeżeli ma to zastosowanie do operacji wchodzących w skład próby będącej przedmiotem audytu, IA sprawdza, czy kwoty wkładów z programu wpłacone do IF oraz zaliczki z pomocy państwa wypłacone beneficjentom są poparte informacjami udostępnionymi na poziomie IZ i IC. Celem tych kontroli jest również potwierdzenie wiarygodności ścieżki audytu systemu księgowego.

Po otrzymaniu projektu zestawienia wydatków dostarczonego przez IC IA sprawdza, czy projekt zestawienia wydatków został opracowany zgodnie ze wzorem przedstawionym w rozporządzeniu 1011/2014¹². IA weryfikuje również, czy w odpowiednich dodatkach ujawnione zostały korekty finansowe będące wynikiem audytu operacji zgodnie z art. 127 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013.

Natomiast po otrzymaniu zestawienia wydatków, IA sprawdza, czy:

- a) całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków zadeklarowanych zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 pokrywa się z wydatkami (oraz odnośnym wkładem publicznym) ujętymi we wnioskach o płatność przedłożonych KE w odniesieniu do właściwego roku obrachunkowego. W przypadku różnic IA ocenia stosowność wyjaśnień przedstawionych w zestawieniu wydatków;
- b) wszystkie kwoty wycofane i odzyskane w roku obrachunkowym, kwoty, które mają być odzyskane na koniec roku obrachunkowego, kwoty odzyskane na podstawie art. 71 rozporządzenia 1303/2013, nieściągalne należności przedstawione w zestawieniu wydatków oraz kwoty podlegające zwrotowi prezentowane w sprawozdaniu finansowym, odpowiadają kwotom zarejestrowanym w systemie księgowym IC i czy opierają się na uzasadnionych decyzjach podjętych przez odpowiedzialną IZ lub IC;
- c) wydatki zostały wyłączone, w stosownych przypadkach, z zestawienia wydatków, zgodnie z art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013, z uwagi na prowadzoną ocenę legalności i prawidłowości; IA sprawdza również, czy wszystkie pozostałe korekty wymagane w wyniku kontroli zarządczych lub audytów zostały w poprawny sposób ujęte w zestawieniu wydatków za dany rok obrachunkowy;
- d) kwoty wkładów w ramach programu wpłacone do IF oraz zaliczki z pomocy państwa wypłacone beneficjentom są poparte informacjami udostępnionymi w szczególności przez IZ oraz IC;
- e) kolumna C w dodatku 1 do RZW zawiera tylko kwoty płatności dokonanych na rzecz beneficjentów w terminie określonym w art. 132 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013.

W ramach prowadzonego badania, IA wzięła pod uwagę dostępne wyniki, (jeśli występowały):

- audytu systemu IA,

¹² Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 1011/2014 z 22.09.2014 ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi

- audytu operacji IA,
- kontroli zarządczych IZ/weryfikacji IC,
- kontroli przeprowadzonych przez KE,
- kontroli przeprowadzonych przez ETO (po stanowisku KE),
- kontroli prowadzonych przez inne uprawnione jednostki,
- wyniki pozostałych audytów i kontroli, do których ma dostęp IA.

W trakcie roku audytowego przeprowadzono audyt KE w IA Nr. 2022/PL/Compliance/MARE/E1, w dniach 21-24 czerwiec 2022, audyt został zakończony.

Ponadto, został przeprowadzony audyt KE w IZ Nr 2021/PL/Thematic audit/MARE/E1, 15–19 listopad 2021 r., audyt został zakończony.

6.3. Wskazanie wniosków wyciągniętych z audytu w odniesieniu do kompletności, rzetelności i prawdziwości zestawienia wydatków, w tym wskazanie korekt finansowych, które wprowadzono i ujęto w zestawieniu wydatków w następstwie wyników audytów systemu lub audytów operacji

W wyniku audytu zestawienia wydatków IA potwierdziła, że:

- wydatki ujęte w zestawieniu wydatków za rok obrachunkowy 2021/2022, o których zwrot wystąpiono do KE, są zgodne z prawem i prawidłowe,
- wszystkie elementy wymagane przez art. 137 rozporządzenia 1303/2013 są kompletne, rzetelne, prawidłowo ujęte w zestawieniu wydatków i opierają się na zapisach księgowych prowadzonych przez IC,
- przeprowadzony audyt nie stawia pod znakiem zapytania twierdzeń zawartych w deklaracji zarządczej.

Dodatkowo w wyniku audytu KWK 8 i KWK 13, IA ustaliła, że wszystkie finansowe ustalenia IA będące wynikiem audytów systemu i operacji zostały skorygowane w zestawieniu wydatków w odpowiednich wysokościach. IC uwzględniła w dodatku nr 8 również ustalenie wynikające z audytu operacji próba ujemna (ustalenie nr 5) na łączną kwotę 18 767,31 PLN/4 370,18 EUR.

IA ustaliła, że w roku obrachunkowym 2021/2022 nie wystąpiły kwoty wykluczone na podstawie art. 137 ust. 2.

1) Wyniki audytu systemu

W wyniku przeprowadzonego II etapu audytu SZiK KWK 8 (dla funkcji IZ) oraz KWK 13 (dla funkcji IC) zostały ocenione w kategorii 1 – system funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne lub potrzebne są tylko niewielkie usprawnienia.

Wyniki przeprowadzonego I etapu audytu systemu zostały opisane w rozdziale 4 Audyty systemu.

Instytucja Zarządzająca

KWK 8

Odpowiednie procedury sporządzania deklaracji zarządczej oraz rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i kontroli

KO 33 (8.1) – 36 (8.4)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

KO 35 (8.3)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

KO 36 (8.4)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

Potwierdzono adekwatność, spójność i zgodność w powyższym zakresie.

Podsumowanie testów dla KWK 8

Test 1 w ramach KO 34 został przeprowadzony na projekcie deklaracji zarządczej dla roku obrachunkowego 2021/2022.

Testy 1 i 2 w ramach KO 35 zostały przeprowadzone na projekcie rocznego podsumowania oraz deklaracji zarządczej dla roku obrachunkowego 2021/2022.

KWK 8 został oceniony w kategorii 1.

Instytucja Certyfikująca

KWK 13

Odpowiednie procedury sporządzania i poświadczania kompletności, rzetelności i prawdziwości rocznego zestawienia wydatków

KO 50 (13.1)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

KO 51 (13.2)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

KO 52 (13.3) – 54 (13.5)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

Ponadto, IA zweryfikowała uzgodnienie dokonane przez IC dotyczące informacji zaprezentowanych w dodatku 2 i dodatku 8 oraz ich spójność z informacjami zawartymi

w rocznym podsumowaniu końcowych sprawozdań z audytów i przeprowadzonych kontroli (w szczególności z tabelami A, B i C).

IA na podstawie zapisów zawartych w Rejestrze Obciążeń na Projekcie, zweryfikowała, czy kwoty wykazane w dodatku 2 i dodatku 8 są zgodne i spójne z kwotami wykazanymi w odpowiednich tabelach rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytów i przeprowadzonych kontroli (w szczególności z tabelami A, B i C) oraz z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu z kontroli, a także czy do każdej kwoty wykazanej w dodatku 8 została przypisana odpowiednia informacja dotycząca podstawy decyzji o zwrocie i przyczyn dokonania wycofania danej kwoty.

Potwierdzono adekwatność, spójność i zgodność w powyższym zakresie.

Podsumowanie testów dla KWK 13

Test 1 w ramach KO 52 nie został przeprowadzony, ze względu na brak kwot odzyskanych.

IA potwierdziła także, że w dodatku 8 do projektu RZW IC uzgodniła całkowitą kwotę kwalifikowalnych wydatków ujętych w projekcie zestawienia wydatków z całkowitą kwotą ujętą w systemach księgowych IC i z wydatkami (oraz odnośnym wkładem publicznym) ujętymi we wnioskach o płatność przedłożonych KE w odniesieniu do właściwego roku obrachunkowego.

Rezultaty audytu systemu znajdują się w załączniku 1.

Rezultaty audytu follow-up znajdują się w załączniku 6.

2) Wyniki audytu na próbie operacji

W wyniku audytu wybranych do próby operacji, IA potwierdziła, że całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków zadeklarowanych zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1303/2013 jest zgodna z wydatkami (i odpowiadającymi im wkładami publicznymi) zawartymi we wnioskach o płatność złożonych do KE. Na ww. próbie IA potwierdziła również, że płatności na rzecz beneficjentów dokonane zostały w terminach zgodnych z art. 132 rozporządzenia 1303/2013.

Rezultaty audytu operacji znajdują się w załączniku 2.

Rezultaty audytu follow-up znajdują się w załączniku 6.

3) Wyniki audytów KE i ETO

W trakcie roku audytowego przeprowadzono audyt KE w IA Nr. 2022/PL/Compliance/MARE/E1, w dniach 21-24 czerwiec 2022, audyt został zakończony.

Ponadto, został przeprowadzony audyt KE w IZ Nr 2021/PL/Thematic audit/MARE/E1, 15–19 listopad 2021 r., audyt został zakończony.

KWK 13 został oceniony w kategorii 1.

6.4. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy

IA nie stwierdziła błędów systemowych, wpływających na kompletność, rzetelność i prawdziwość ujęcia informacji w zestawieniu wydatków.

7. Działania nadzorcze IA

IA nie deleguje wykonywania zadań audytowych innym podmiotom. Również opinia wydawana przez IA nie opiera się na wynikach pracy wykonanej przez podmioty trzecie.

8. Inne informacje (jeśli dotyczy)

8.1. W stosownych przypadkach informacje na temat zgłoszonych nadużyć finansowych i podejrzeń nadużyć finansowych w kontekście audytów przeprowadzonych przez IA (w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy i związanych z operacjami, w odniesieniu, do których IA przeprowadziła audyt), wraz z podjętymi środkami

IA nie stwierdziła przypadków podejrzeń nadużyć finansowych, zidentyfikowanych w trakcie audytu wykonywanego przed złożeniem RSK, w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy związanych z operacjami w odniesieniu, do których IA przeprowadziła audyt.

8.2. W stosownych przypadkach późniejsze wydarzenia, które miały miejsce po złożeniu zestawienia wydatków do IA i przed przekazaniem KE rocznego sprawozdania z kontroli na mocy art. 127 ust. 5 lit. b rozporządzenia 1303/2013 i zostały uwzględnione podczas ustanawiania poziomu pewności i sporządzania opinii przez IA

W okresie między otrzymaniem zestawienia wydatków, a sporządzeniem opinii audytowej, IA nie dowiedziała się o zaistnieniu wydarzeń mających wpływ na wysokość kwot wykazanych w sprawozdaniu, w szczególności wydatków zadeklarowanych, jako zgodne z prawem i prawidłowe.

Informacja na temat przeprowadzonych prac w zakresie wiarygodności danych dotyczących wykonania zadań oraz uzyskanego poziomu pewności

Weryfikacja i ocena wiarygodności wskaźników i celów pośrednich, zgodnie z art. 27 ust. 2 lit. c rozporządzenia 480/2014, jest przedmiotem badania IA w ramach audytu operacji i audytu systemu.

W trakcie audytu operacji IA sprawdziła czy:

- we wniosku o dofinansowanie/umowie o dofinansowanie zostały określone wskaźniki (finansowe, produktu, rezultatu bezpośredniego, rezultatu długoterminowego);
- ww. wskaźniki zostały osiągnięte;
- nie jest zagrożone osiągnięcie ww. wskaźników;
- dane dotyczące ww. wskaźników wprowadzone do systemu LIDER są zgodne z danymi rzeczywistymi.

Wyniki dokonanej weryfikacji, zgodnie z procedurami IA do audytu operacji, zostały przedstawione w liście sprawdzającej 12 Postęp rzeczowy i osiągnięcie wskaźników.

Ponadto, kwestia wiarygodności danych dotyczących wskaźników była badana w ramach audytu SZiK w zakresie KWK 6.

W KO 23 (6.1), IA sprawdziła czy:

- odpowiedni zakres danych dotyczących m.in. następujących dokumentów zawierających informacje o wskaźnikach: wniosków o dofinansowanie, umów o dofinansowanie, wniosków o płatność i kontroli na projektach, został wprowadzony do LEADER i czy wprowadzone dane są prawidłowe.

IA potwierdziła prawidłowość i poprawność danych w zakresie wiarygodności danych dotyczących wykonania zadań.

Ponadto, IA w ramach audytu tematycznego dotyczącego przygotowania do zamknięcia perspektywy finansowej 2014-2020 w zakresie KWK 5 sprawdziła czy:

- procedury IZ zapewniają monitorowanie wskaźników dla całego programu,
- oceniono, czy istnieje ryzyko niezrealizowania wskaźników z odchyleniem powyżej 20% od wartości zakładanej dla całej perspektywy 2014-2020.

Wyniki audytu tematycznego zawarto w Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2020 na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2021/2022 znak: DAS2.9011.13.2022.6.AAKT z października 2022 roku.

9. Ogólny poziom pewności

9.1. Wskazanie ogólnego poziomu pewności w odniesieniu do właściwego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli

Całkowity poziom zapewnienia dotyczącego skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli wynosi 95%. Powyższy poziom zapewnienia uzyskano w 25% na podstawie audytu systemu oraz w 70% w oparciu o audyt operacji.

W roku audytowym, którego dotyczy sprawozdanie stwierdzono, że ustanowiony system zarządzania i kontroli funkcjonuje, potrzebne są jednak pewne usprawnienia (kategoria 2). Ocena została dokonana poprzez połączenie konkluzji wyrażonych na poziomie poszczególnych instytucji z uwzględnieniem wszystkich mechanizmów kontrolnych zaprojektowanych w systemach.

W wyniku audytu operacji stwierdzono błędy finansowe, w związku, z którymi ustalono wydatki niekwalifikowalne na kwotę 1 613 786,73 PLN/ 344 403,37 EUR.

Po dokonaniu ekstrapolacji łączny poziom błęd wyniósł 1,31 % PLN/ 1,30% EUR.

Łączny poziom błęd rezydualnego wyniósł 1,04 % PLN/ 1,03% EUR.

W wyniku audytu wartości ujemnych błęd finansowy został stwierdzony w 1 projekcie na 10 projektów objętych próbą.

Projekt nr SW10-6523.2-SW1010022/17 tytuł „Utworzenie miejsca rekreacji w Turówce” pozycja 9 załącznika 4 (zestawienie projektów wybranych do próby – próba ujemna).

Ustalenie 5	<p>W wyniku przeprowadzonego badania projektu ustalono, że:</p> <p>Zastosowano błędną podstawę do dokonania korekty finansowej oraz brak zgodności wskaźnika procentowego zastosowanego przez IP przy naliczeniu korekty ze wskaźnikiem stosowanym przez IA w odniesieniu do typu/kategorii nieprawidłowości.</p> <p>Uwzględniając opisany powyżej stan faktyczny i prawny zadeklarowane w badanym wniosku o płatność nr SW10-6523.2-SW1010022/17/18 wydatki na łączną kwotę 18 767,31 PLN/4 370,18 EUR (kwota dofinansowania 11 451,81 PLN/ 2 666,68 EUR), stanowią wydatki niekwalifikowalne w projekcie.</p> <p>Typ ustalenia (ID): 1.24.</p>
Stanowisko IA	<p>W związku z wykazaniem w RZW (w dodatku 8 do RZW) 18 767,31 PLN/4 370,18 EUR, IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych.</p>

W odniesieniu do pozostałych pozycji audytu wartości ujemnych potwierdzono prawidłowość korekt dokonanych przez instytucje.

W związku z powyższym IA wydała roczną opinię, o której mowa w art. 127 ust. 5 lit. a rozporządzenia 13030/2013 bez zastrzeżeń.

Osiągnięte wnioski mają zastosowanie do całego PORiM.

9.2. Ocena wprowadzonych działań naprawczych i zapobiegawczych

Stan wdrożenia zaleceń z RSK będzie przedmiotem oceny w ramach audytu follow-up.

10. Załączniki do rocznego sprawozdania z kontroli

10.1. Wyniki audytu systemu

Załącznik 1 – Rezultaty audytu systemu

Załącznik 6 – Rezultaty follow-up

Załącznik 7 – Zakres audytu zestawienia wydatków

10.2. Wyniki audytu operacji

Załącznik 2 – Rezultaty audytu operacji

10.3. Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu

Załącznik 3 – Obliczenia dotyczące wyboru próby i logi z ACL

Załącznik 4 – Zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji za rok obrachunkowy od 1.07.2021 do 30.06.2022 (próba dodatnia i próba ujemna)

Załącznik 5 – Obliczenia dotyczące poziomu błędu

Z upoważnienia
Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

Anna Chałupa
Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej